

CÔNG TÁC GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO CỦA THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH - THỰC TRẠNG VÀ GIẢI PHÁP

ThS. ĐẶNG NGỌC TIỀN^(*)

Ngày nhận bài: 06/9/2023

Ngày thẩm định: 10/9/2023

Ngày duyệt đăng: 20/10/2023

Tóm tắt: Thành phố Hồ Chí Minh là địa phương có mật độ dân cư cao; là trung tâm kinh tế, văn hóa, chính trị hàng đầu của cả nước; là nơi có hệ thống giáo dục và đào tạo phát triển, đa dạng hóa về loại hình... Thời gian qua, Thành phố luôn quan tâm, chú trọng đến công tác giáo dục và đào tạo. Trên cơ sở phân tích thực trạng công tác giáo dục và đào tạo tại Thành phố Hồ Chí Minh, bài viết đưa ra các giải pháp nhằm tăng cường hiệu quả công tác giáo dục và đào tạo tại Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay.

Từ khóa: giáo dục và đào tạo; Thành phố Hồ Chí Minh; giáo viên

1 Đặt vấn đề
Giáo dục và đào tạo là sản phẩm, đồng thời là lĩnh vực quan trọng trong đời sống xã hội; là hoạt động chuyên biệt được tổ chức và thiết lập với mục tiêu cụ thể, tập trung vào việc phát triển toàn diện phẩm chất và năng lực của con người, đáp ứng các yêu cầu phát triển của xã hội trong từng giai đoạn lịch sử cụ thể. Văn kiện Đại hội lần thứ XIII (năm 2021) của Đảng xác định: “Xây dựng đồng bộ thể chế, chính sách để thực hiện có hiệu quả chủ trương giáo dục và đào tạo cùng với khoa học công nghệ là quốc sách hàng đầu, là động lực then chốt để phát triển đất nước”⁽¹⁾.

Thành phố Hồ Chí Minh luôn đặt phát triển giáo dục và đào tạo là mục tiêu hàng đầu, ngân sách dành cho giáo dục luôn được xem xét ưu tiên tăng theo từng năm, hiện chiếm 28% ngân sách chi thường xuyên và 20% ngân sách đầu

tư xây dựng cơ bản của Thành phố; nhiều chỉ thị, kế hoạch, nghị quyết khác để tiếp tục định hướng chỉ đạo phát triển giáo dục - đào tạo⁽²⁾. Văn kiện Đại hội Đảng bộ lần thứ XI của Thành phố Hồ Chí Minh khẳng định: “Tiếp tục thực hiện đồng bộ, có hiệu quả các giải pháp nâng cao chất lượng giáo dục và đào tạo... Thực hiện giáo dục và đào tạo theo nhu cầu xã hội của Việt Nam và hội nhập quốc tế”⁽³⁾. Thành phố Hồ Chí Minh đã triển khai có hiệu quả các đề án, chương trình, kế hoạch... thực hiện mục tiêu giáo dục và đào tạo; nỗ lực duy trì ổn định chất lượng giáo dục, xây dựng trường chuẩn quốc gia ở các ngành học, bậc học; ứng dụng công nghệ thông tin, khoa học kỹ thuật trong giáo dục và đào tạo; thực hiện tốt công tác giáo dục lý tưởng cách mạng, tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, kỹ năng sống, kỹ năng nghề nghiệp, việc làm cho học sinh, sinh viên; tăng cường đầu tư cơ sở vật chất bảo đảm thực hiện chương trình giáo dục và đào tạo; công tác thanh tra, kiểm tra, việc thực hiện chính sách,

^(*) Trung tâm Huấn luyện Thể thao quốc gia Thành phố Hồ Chí Minh

pháp luật về giáo dục và đào tạo đã kịp thời phát hiện, ngăn ngừa, chấn chỉnh, xử lý những sai phạm; cơ sở vật chất được đầu tư, đảm bảo thực hiện chương trình giáo dục và đào tạo; công tác xây dựng đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức, giáo viên được chú trọng nhằm đáp ứng yêu cầu giáo dục và đào tạo của Thành phố Hồ Chí Minh trong thời kỳ mới.

2. Thực trạng công tác giáo dục và đào tạo tại Thành phố Hồ Chí Minh

Thứ nhất, xây dựng và thực hiện các chương trình, đề án đột phá về giáo dục và đào tạo

Thời gian vừa qua, Thành phố Hồ Chí Minh đã triển khai các chương trình, đề án đột phá về giáo dục và đào tạo theo lộ trình phù hợp với thực tiễn, như Đề án đào tạo nhân lực trình độ quốc tế ở 08 ngành giai đoạn 2020 - 2035 và Đại học chia sẻ; Đề án Giáo dục thông minh và học tập suốt đời giai đoạn 2020 - 2030; Đề án Nâng cao năng lực, kiến thức, kỹ năng ứng dụng Tin học cho học sinh phổ thông Thành phố Hồ Chí Minh theo định hướng chuẩn Quốc tế giai đoạn 2020 - 2030. Thành phố tổ chức hội thảo lấy ý kiến các chuyên gia về Dự thảo *Chiến lược phát triển giáo dục Thành phố Hồ Chí Minh từ nay đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045* với mục tiêu, nhiệm vụ, giải pháp nhằm cụ thể hóa các chủ trương, định hướng phát triển giáo dục góp phần thực hiện thắng lợi Nghị quyết Đại hội lần thứ XIII của Đảng.

Ngày 09/6/2023, Thành phố đã ban hành Công văn số 2501/UBND-VX về hướng dẫn thực hiện hồ sơ xây dựng trường thực hiện chương trình chất lượng cao “trường tiên tiến, hội nhập quốc tế”. Trên cơ sở đó, mô hình trường học chất lượng cao “trường tiên tiến, hội nhập quốc tế” đã được mở rộng với mục tiêu giáo dục học sinh năng động, tự tin, có kỹ năng, sẵn sàng tham gia vào hội nhập quốc tế. Đây là mô hình tạo điều kiện phát triển học sinh toàn diện, tạo động lực cho các trường học trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh nhanh chóng đạt được trình độ tiên tiến và nâng cao khả năng cạnh tranh trong việc đào tạo nguồn nhân lực phục vụ sự phát triển công nghiệp hóa

và hiện đại hóa đất nước. Mô hình “trường tiên tiến” của Thành phố Hồ Chí Minh đã và đang được thực hiện khả thi, phù hợp, đáp ứng nhu cầu học tập của học sinh và xã hội để hội nhập quốc tế.

Qua đây, có thể thấy, Thành phố Hồ Chí Minh đã tiên phong trong việc thực hiện các chương trình, đề án, chính sách liên quan đến giáo dục và đào tạo. Đồng thời, bảo đảm xây dựng xã hội học tập, tạo điều kiện, môi trường thuận lợi để mọi người đều có cơ hội và điều kiện tiếp cận giáo dục và đào tạo để thực hiện thành công chủ trương học tập suốt đời một cách hiệu quả.

Thứ hai, công tác kiểm định chất lượng giáo dục, xây dựng trường chuẩn quốc gia ở các ngành học, bậc học

Thời gian qua, Thành phố Hồ Chí Minh đã tiến hành đẩy mạnh tiến độ, bảo đảm chất lượng công tác kiểm định chất lượng giáo dục và hoạt động tự đánh giá tại các cơ sở giáo dục mầm non và phổ thông. Năm học 2022 - 2023 có 2.299 cơ sở giáo dục hoàn thành tự đánh giá (tỉ lệ 100%), có 1.286 cơ sở giáo dục đánh giá ngoài (tỉ lệ 55,93%), có 367 cơ sở giáo dục đạt chuẩn quốc gia (tỉ lệ 16,13%)⁽⁴⁾. Có thể thấy, Thành phố Hồ Chí Minh đã thực hiện hiệu quả các chương trình đánh giá học sinh theo tiêu chuẩn quốc tế và triển khai tốt các đề án, chương trình đột phá trong lĩnh vực giáo dục và đào tạo. Nhờ đó, mô hình “trường tiên tiến hiện đại theo xu hướng hội nhập khu vực và quốc tế” đã góp phần không nhỏ vào việc trang bị cho học sinh những kỹ năng cần thiết để hội nhập quốc tế, trở thành công dân đáp ứng được nhu cầu của Thành phố thông minh.

Thứ ba, tăng cường chuyển đổi số, ứng dụng thành tựu khoa học công nghệ trong giáo dục và đào tạo

Ngành giáo dục và đào tạo Thành phố Hồ Chí Minh đã chủ động xây dựng kế hoạch triển khai chuyển đổi số và đô thị thông minh như: Kế hoạch số 723/KH-SGDĐT ngày 22/02/2023 về tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin và chuyển đổi số ngành Giáo

dục và Đào tạo năm 2023; Công văn số 2016/SGDDT-KHTC ngày 27/4/2023 về đầu tư cơ sở vật chất, thiết bị thực hiện Kế hoạch tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin và chuyển đổi số ngành Giáo dục và Đào tạo Thành phố Hồ Chí Minh giai đoạn 2022 - 2025, định hướng đến 2030.

Thành phố Hồ Chí Minh đã và đang thực hiện hiệu quả nhiệm vụ chuyển đổi số và phát triển đô thị thông minh trong lĩnh vực giáo dục và đào tạo. Điều này thể hiện qua việc thúc đẩy nhanh và mạnh quá trình chuyển đổi số bằng việc áp dụng công nghệ thông tin trong quản lý, chỉ đạo điều hành và trong quá trình giảng dạy, học tập; tăng cường xây dựng tài liệu học điện tử cho các cấp học để tạo nền tảng cho hệ thống bài giảng chung; đẩy nhanh việc số hóa và xây dựng cơ sở dữ liệu trong lĩnh vực giáo dục, liên kết cơ sở dữ liệu giáo dục với các cơ sở dữ liệu quốc gia về dân số. Liên kết thành công cơ sở dữ liệu cho toàn ngành, kết nối tới cơ sở dữ liệu chung của Thành phố Hồ Chí Minh và Bộ Giáo dục và Đào tạo, tuân thủ đầy đủ các tiêu chuẩn kỹ thuật và chuẩn kết nối.

Hệ thống quản lý nhà trường được tiếp tục triển khai, nâng cấp thêm nhiều tính năng mới, bảo đảm hoạt động quản trị nhà trường vận hành dựa trên dữ liệu và công nghệ số. Triển khai nền tảng quản trị nhà trường tích hợp không gian làm việc số tới 100% cơ sở giáo dục nhằm tạo môi trường làm việc và tương tác trực tuyến cho cán bộ quản lý giáo dục, nhà giáo, nhân viên và người học; bảo đảm kết nối, báo cáo liên thông dữ liệu từ cơ sở giáo dục với hệ thống cơ sở dữ liệu Thành phố, cơ sở dữ liệu toàn quốc của ngành giáo dục⁽⁵⁾.

Thứ tư, đẩy mạnh công tác giáo dục lý tưởng cách mạng, tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, kỹ năng sống, kỹ năng nghề nghiệp, việc làm cho học sinh, sinh viên

Thành phố Hồ Chí Minh đã ban hành Quyết định số 2652/QĐ-UBND ngày 04/8/2022 triển khai thực hiện Chương trình Tăng cường giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống và khơi dậy khát vọng cống hiến cho thanh niên,

thiếu niên, nhi đồng giai đoạn 2021 - 2030; Kế hoạch số 3792/KH-UBND ngày 27/10/2022 triển khai thực hiện Chỉ thị số 08/CT-TTg ngày 01/6/2022 của Thủ tướng Chính phủ về việc tăng cường triển khai công tác xây dựng văn hóa học đường trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh; triển khai Cuộc thi Tuổi trẻ học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh năm 2022 do Bộ Giáo dục và Đào tạo tổ chức; có 84.773 học sinh đăng ký tham gia⁽⁶⁾.

Thời gian qua, Thành phố Hồ Chí Minh chủ động thực hiện mục tiêu chung giáo dục tinh thần yêu nước, lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống, kỹ năng sống, ý thức, trách nhiệm của công dân đối với xã hội, khơi dậy lòng yêu nước, khát vọng cống hiến, niềm tự hào dân tộc, nâng cao sức khỏe học đường... cho học sinh, sinh viên Thành phố. Đồng thời, Thành phố xác định xây dựng không gian văn hóa Hồ Chí Minh là nhiệm vụ trọng tâm trong công tác giáo dục chính trị tư tưởng. Các cơ sở giáo dục và đào tạo trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh đã xây dựng không gian văn hóa Hồ Chí Minh bảo đảm tính trang nghiêm, thâm mỹ và giản dị; tổ chức giảng dạy tại không gian văn hóa Hồ Chí Minh để học sinh có thêm cơ hội học tập và tìm hiểu về Chủ tịch Hồ Chí Minh. Điều này đã lan tỏa, tôn vinh những giá trị tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh đến với toàn thể cán bộ, giáo viên, nhân viên và học sinh.

Bên cạnh đó, các cơ sở giáo dục và đào tạo Thành phố Hồ Chí Minh nghiêm túc thực hiện xây dựng môi trường giáo dục an toàn, lành mạnh, thân thiện, phòng chống bạo lực học đường, xây dựng trường học hạnh phúc; chú trọng công tác giáo dục kỷ luật tích cực, kỹ năng xử lý tình huống mâu thuẫn trong học sinh; xây dựng mô hình “Trường học hạnh phúc”.

Thứ năm, tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra việc thực hiện chính sách pháp luật về giáo dục và đào tạo

Công tác thanh tra, kiểm tra đối với ngành giáo dục và đào tạo những năm qua đã được

Ủy ban nhân dân các cấp, Sở Giáo dục và Đào tạo, Sở Tài chính và Thanh tra Thành phố Hồ Chí Minh quan tâm và chú trọng; cơ bản bảo đảm được yêu cầu theo các chức năng quản lý, tập trung chủ yếu vào các lĩnh vực: thanh tra toàn diện, thanh tra chuyên đề, thanh tra quản lý, kiểm tra quyết toán hoặc thanh tra tài chính. Các cuộc thanh tra toàn diện và thanh tra quản lý do Sở Giáo dục và Đào tạo tiến hành đối với các trường cũng tập trung vào các vấn đề sau: công tác kế hoạch, phân bổ và sử dụng đội ngũ nhân viên, công tác tuyển sinh; thực hiện chương trình học, đảm bảo chất lượng giảng dạy và học tập, tuân thủ nền nếp giảng dạy; tuân thủ, thực hiện quy chế chuyên môn và quy định liên quan đến hoạt động giảng dạy; quản lý tài sản, bảo quản và sử dụng cơ sở vật chất (tu sửa và xây dựng cơ sở hạ tầng); quản lý tài chính và tài sản công. Thông qua công tác thanh tra, kiểm tra, Thanh tra Sở kịp thời phát hiện, ngăn ngừa, chấn chỉnh, xử lý những sai phạm, góp phần giữ vững trật tự, kỷ cương, nền nếp, nâng cao chất lượng giáo dục và năng lực quản lý, thực hiện quy chế dân chủ cơ sở; thực thi chính sách pháp luật, công khai minh bạch.

Thứ sáu, tăng cường đầu tư cơ sở vật chất đảm bảo thực hiện chương trình giáo dục và đào tạo

Thành phố Hồ Chí Minh đã ban hành văn bản số 1188/SGDDĐT-KHTC ngày 20/4/2022 về tăng cường thực hiện hiệu quả Đề án đảm bảo cơ sở vật chất, thiết bị cho chương trình giáo dục mầm non và giáo dục phổ thông giai đoạn 2017 - 2025 trên địa bàn Thành phố; tổ chức Hội nghị về thực hiện chỉ tiêu 300 phòng học/10.000 dân số trong độ tuổi đi học trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh giai đoạn 2021 - 2025. Qua đó đã chủ động cập nhật định hướng quy hoạch, đầu tư phát triển mạng lưới cơ sở giáo dục tại địa phương, xây dựng kế hoạch và chuẩn bị các điều kiện cần thiết để nâng cấp cơ sở vật chất hiện hữu, đầu tư xây dựng hệ thống trường học mới đạt chuẩn, bảo đảm điều kiện

về thiết bị trường học nhằm thực hiện hiệu quả chương trình giáo dục và đào tạo theo lộ trình đổi mới chương trình, sách giáo khoa.

Thành phố cũng tăng cường xã hội hóa, thu hút các nguồn lực đầu tư giáo dục và đào tạo như: rà soát hệ thống văn bản, chính sách về xã hội hóa, hệ thống hóa các quy định về huy động nguồn lực xã hội cho giáo dục và đào tạo theo từng lĩnh vực và nhóm vấn đề cụ thể, phát hiện những quy định còn chồng chéo, mâu thuẫn và còn thiếu; tham mưu đề xuất hướng chỉnh sửa, bổ sung, thay thế hoặc bãi bỏ cho phù hợp; kịp thời cập nhật chủ trương, định hướng mới về xã hội hóa và có liên quan. Năm học 2022 - 2023, Thành phố Hồ Chí Minh đã vận động tài trợ 28.171.093.000 đồng, trong đó 13.716.280.000 đồng tài trợ về cơ sở vật chất và 14.454.813.000 đồng tài trợ cho các hoạt động giáo dục⁽⁷⁾. Tiến hành rà soát các điều kiện đầu tư, chính sách thuế và chính sách đất đai trong lĩnh vực giáo dục và đào tạo. Cải cách thủ tục hành chính được thúc đẩy thông qua việc cắt giảm các thủ tục không cần thiết và đơn giản hóa quy trình thủ tục cho các nhà đầu tư, tăng cường ứng dụng khoa học, công nghệ đảm bảo thông suốt, minh bạch thông tin. Giải quyết kịp thời những thắc mắc của nhà đầu tư trong quá trình thành lập và hoạt động của các cơ sở giáo dục ngoài công lập, tạo điều kiện thuận lợi cho giáo dục và đào tạo phát triển.

Thứ bảy, công tác xây dựng đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức, giáo viên

Thành phố Hồ Chí Minh luôn chú trọng phát triển đội ngũ giáo viên và cán bộ quản lý giáo dục và đào tạo đủ về số lượng, hợp lý về cơ cấu đáp ứng yêu cầu về chất lượng, chuẩn bị tốt nguồn nhân lực cho việc triển khai giáo dục và đào tạo, đặc biệt là chương trình giáo dục phổ thông năm 2018. Công tác bổ nhiệm từng bước đổi mới quy trình, góp phần lựa chọn được những người “có đức, có tài”, phát huy phẩm chất, trình độ, năng lực, kinh nghiệm công tác để bổ nhiệm vào các vị trí lãnh đạo, quản lý của các cơ quan, đơn vị⁽⁸⁾.

Đồng thời, Thành phố Hồ Chí Minh luôn khuyến khích các đơn vị tạo điều kiện cho giáo viên, chuyên gia người ngoại quốc, người Việt Nam ở nước ngoài tham gia giảng dạy tại các trường học. Đề bảo đảm đúng quy định của pháp luật Việt Nam, các cơ sở giáo dục phổ thông công lập chủ động mời giáo viên người nước ngoài vào giảng dạy trên cơ sở thỏa thuận với phụ huynh học sinh dựa theo các quy định tại Nghị định số 86/2018/NĐ-CP ngày 06/6/2018 của Chính phủ *quy định về hợp tác, đầu tư nước ngoài trong lĩnh vực giáo dục*, Nghị định số 152/2020/NĐ-CP ngày 30/12/2020 của Chính phủ *quy định về người lao động nước ngoài làm việc tại Việt Nam và tuyển dụng, quản lý người lao động Việt Nam làm việc cho tổ chức, cá nhân nước ngoài tại Việt Nam*.

Bên cạnh những thành tựu đạt được, công tác giáo dục và đào tạo ở Thành phố Hồ Chí Minh vẫn tồn tại *một số hạn chế*: công tác chuẩn bị, dự báo, đánh giá tác động và ứng phó với các thách thức trong hội nhập chưa chủ động. Tiến độ xây dựng trường, lớp chưa theo kịp với tốc độ phát triển hiện nay, một số cơ sở giáo dục và đào tạo chưa đủ phòng hỗ trợ học tập, phòng phụ trợ, trang thiết bị dạy học hiện đại còn thiếu so với nhu cầu. Công tác tuyển dụng giáo viên phổ thông ở một số quận, huyện chưa kịp thời, tình trạng thiếu giáo viên khá nghiêm trọng và kéo dài trong nhiều năm, hầu hết các trường tiểu học đều thiếu nguồn giáo viên môn Ngoại ngữ, Tin học, Âm nhạc, Mỹ thuật... Việc thực hiện công tác chính trị tư tưởng ở một số cơ sở giáo dục và đào tạo chưa được quan tâm, coi trọng đúng mức, thậm chí ở một số nơi còn mang tính hình thức; chưa đồng bộ và kịp thời thực hiện chuyển đổi số và ứng dụng thành tựu khoa học, công nghệ trong giáo dục và đào tạo tại một số nơi. Những sai phạm trong thực hiện các chính sách giáo dục và đào tạo của Thành phố Hồ Chí Minh thời gian qua chưa được xử lý kịp thời gây bức xúc không nhỏ trong nhân dân.

Nguyên nhân của những hạn chế này là do đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức, giáo viên tại một số đơn vị chưa được đáp ứng yêu cầu về số lượng, chất lượng của giáo dục và đào tạo hiện nay. Tình trạng thiếu giáo viên diễn ra nhiều năm do thiếu nguồn tuyển; thiếu cơ chế thu hút và giữ giáo viên gắn bó với nghề, lương của giáo viên mới được tuyển dụng thấp. Cơ sở hạ tầng, trang thiết bị kỹ thuật chưa đáp ứng yêu cầu do chậm mua sắm, không đủ kinh phí, nguồn lực, đặc biệt là ở vùng sâu, vùng xa, ngoại thành. Bên cạnh đó, một số hạng mục công trình được xây dựng đã lâu đang xuống cấp nên không phát huy được hết mục đích sử dụng. Các hoạt động xã hội hóa trong lĩnh vực giáo dục và đào tạo chưa đạt được sự tương xứng với tiềm năng, chưa huy động tổng thể các nguồn lực cần thiết để phát triển giáo dục và đào tạo của Thành phố. Nhận thức của một số cán bộ lãnh đạo chỉ tập trung, chú trọng thành tích mà xem nhẹ công tác chính trị tư tưởng, giáo dục đạo đức tại các cơ sở giáo dục đào tạo. Một số giáo viên còn ngại thay đổi, công tác chuyển đổi số, ứng dụng công nghệ thông tin của một số cán bộ, giáo viên còn hạn chế. Hệ thống quản lý, quản trị, kết nối, khai thác dữ liệu trong giáo dục và đào tạo của Thành phố vẫn chưa thực sự đồng bộ, đặc biệt là ở vùng sâu, vùng xa điều kiện kinh tế - xã hội khó khăn. Công tác thanh tra, kiểm tra trong giáo dục và đào tạo chưa được tiến hành thường xuyên, liên tục và thiếu tính toàn diện.

3. Giải pháp nâng cao hiệu quả thực hiện công tác giáo dục và đào tạo tại Thành phố Hồ Chí Minh

Thứ nhất, tăng cường đầu tư cơ sở vật chất, thu hút và sử dụng hiệu quả các nguồn lực đầu tư cho giáo dục và đào tạo

Thành phố cần triển khai kế hoạch đầu tư tăng cường cơ sở vật chất và trang thiết bị hiện đại cho lĩnh vực giáo dục và đào tạo. Đồng thời, tập trung triển khai các văn bản quy định của Bộ Giáo dục và Đào tạo để đầu tư, tăng cường, bổ sung và trang bị mới các loại thiết bị dạy học cho các ngành học và bậc học. Bên

cạnh đó, tăng cường công tác kiểm tra bảo đảm cơ sở vật chất của các cơ sở giáo dục ngoài công lập đáp ứng được các tiêu chuẩn và yêu cầu. Điều này vừa nâng cao chất lượng giảng dạy và học tập, vừa cung cấp môi trường học tập tốt nhất cho học sinh và giảng viên.

Bên cạnh đó, cần đẩy mạnh tuyên truyền vận động để nâng cao nhận thức của cán bộ lãnh đạo, quản lý, các tổ chức chính trị, xã hội và nhân dân về vai trò của công tác xã hội hóa giáo dục và đào tạo. Thành phố Hồ Chí Minh cần phát triển các mô hình xã hội hóa giáo dục để áp dụng rộng rãi tại tất cả các quận, huyện. Điều này đòi hỏi sự đổi mới trong việc phân bổ ngân sách nhà nước cho lĩnh vực giáo dục và đào tạo, với sự tập trung đầu tư từ phía Nhà nước, tránh đầu tư dàn trải. Ưu tiên các khu vực vùng sâu, vùng xa, hỗ trợ các đối tượng chính sách có hoàn cảnh khó khăn, cần sự trợ giúp của xã hội để họ có cơ hội học tập tốt hơn.

Thứ hai, nâng cao chất lượng, chuẩn hóa đội ngũ giáo viên và cán bộ quản lý giáo dục các cấp

Thành phố cần tổ chức quy trình tuyển dụng bảo đảm cả số lượng và chất lượng giáo viên, đặc biệt là ưu tiên tuyển dụng giáo viên mầm non và tiểu học. Đồng thời, thiết lập hệ thống điều tiết và sắp xếp giáo viên mầm non và phổ thông giữa các cơ sở giáo dục tại địa phương đảm bảo hợp lý, khắc phục tình trạng thừa, thiếu giáo viên cục bộ. Công tác xây dựng chính sách thu hút và tạo nguồn tuyển dụng giáo viên cần được quan tâm. Tổ chức tuyển dụng và xây dựng chính sách hợp lý sẽ giúp Thành phố Hồ Chí Minh bảo đảm nguồn lực giáo viên đáp ứng nhu cầu giáo dục và đào tạo một cách hiệu quả và bền vững.

Tiếp tục triển khai kế hoạch thực hiện lộ trình nâng trình độ chuẩn được đào tạo của giáo viên mầm non, tiểu học, trung học cơ sở theo quy định tại Nghị định số 71/2020/NĐ-CP ngày 30/6/2020 của Chính phủ. Đặc biệt, tập trung bồi dưỡng thường xuyên và nâng cao năng lực quản lý và giảng dạy để đáp ứng yêu cầu chuẩn hiệu trưởng và chuẩn nghề

nghiệp của giáo viên ở tất cả cấp học và ngành học. Công tác đào tạo giáo viên phải liên kết chặt chẽ với nhu cầu thực tế, bảo đảm cơ cấu, số lượng và chất lượng giáo viên đáp ứng yêu cầu của quá trình đổi mới giáo dục. Bên cạnh đó, cần bảo đảm đủ giáo viên dạy học các môn Ngoại ngữ, Tin học để triển khai tốt Chương trình Giáo dục phổ thông năm 2018.

Khuyến khích các cơ sở giáo dục tham gia hội thảo về đào tạo để nâng cao chất lượng giảng dạy và học tập, nghiên cứu khoa học, trao đổi toàn cầu. Nâng cao hiệu quả công tác bảo đảm và kiểm định chất lượng giáo dục các cấp học để phục vụ tốt việc nâng cao chất lượng đào tạo nhân lực. Xây dựng trường chuẩn quốc gia ở các ngành học, bậc học.

Thứ ba, tăng cường công tác chính trị, quốc phòng, an ninh đối với cán bộ viên chức, giáo viên và học sinh, sinh viên

Thành phố Hồ Chí Minh cần tiếp tục tăng cường công tác chính trị tư tưởng cho cán bộ, công chức, viên chức và người lao động của ngành giáo dục và đào tạo. Xây dựng đội ngũ nhà giáo và cán bộ quản lý giáo dục các cấp thực sự gương mẫu. Đẩy mạnh công tác giáo dục về lý tưởng cách mạng, tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, kỹ năng sống và việc làm cho học sinh và sinh viên. Đẩy mạnh hơn nữa phong trào học tập và làm theo tư tưởng đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, xây dựng “văn hóa học đường” trong tất cả cơ sở giáo dục và đào tạo. Ngoài ra, cần tăng cường phòng, chống bạo lực học đường, hướng dẫn kỹ năng hỗ trợ và xử lý tình huống cho giáo viên và cán bộ quản lý cơ sở giáo dục, kỹ năng tự xử lý cho học sinh khi gặp các tình huống liên quan đến bạo lực học đường, từ đó cải thiện môi trường học tập.

Thành phố Hồ Chí Minh cần tiếp tục tổ chức và nâng cao chất lượng bồi dưỡng kiến thức về quốc phòng, an ninh cho các đối tượng trong hệ thống giáo dục và đào tạo bảo đảm hiệu quả. Thiết lập các chương trình bồi dưỡng chuyên sâu, có tính hệ thống và liên tục cập nhật kiến thức về quốc phòng, an ninh. Từ đó, phát huy

vai trò của giáo dục quốc phòng, an ninh giúp học sinh, sinh viên phát triển năng lực phẩm chất một cách toàn diện đáp ứng yêu cầu của sự nghiệp xây dựng phát triển đất nước, hội nhập quốc tế và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa trong thời kì mới.

Thứ tư, tăng cường chuyển đổi số và ứng dụng khoa học công nghệ

Thành phố Hồ Chí Minh cần thay đổi tư duy và nhận thức của mỗi cán bộ quản lý, giáo viên. Nâng cao kỹ năng nghiệp vụ liên quan đến ứng dụng công nghệ số cho đội ngũ làm công tác quản lý giáo dục và đào tạo bằng cách tăng cường chuyên đổi số và ứng dụng công nghệ thông tin vào quản lý, dạy học và kiểm tra, đánh giá. Đẩy mạnh xây dựng và hoàn thiện các cơ sở dữ liệu ngành giáo dục, kết nối dữ liệu trong ngành và liên kết với các cơ sở dữ liệu quốc gia để quản lý thông tin hiệu quả và minh bạch. Cải cách hành chính thông qua dịch vụ công trực tuyến và Bộ phận một cửa liên thông để giảm thiểu thủ tục phức tạp và tiết kiệm thời gian cho cán bộ quản lý, giáo viên và học sinh. Khuyến khích phát triển và khai thác Big data, AI phù hợp trong giáo dục và đào tạo.

Đồng thời, Thành phố Hồ Chí Minh cần tăng cường các điều kiện bảo đảm về hạ tầng kỹ thuật và kỹ năng ứng dụng công nghệ thông tin trong dạy - học, kiểm tra, đánh giá chất lượng giáo dục. Tăng cường xây dựng hạ tầng học tập quốc gia, kho học liệu số chia sẻ dùng chung toàn ngành, bao gồm: giáo án điện tử, sách giáo khoa điện tử, học liệu số đa phương tiện, các phần mềm mô phỏng và tài liệu phục vụ khác; phát triển hệ thống ngân hàng câu hỏi trực tuyến cho các môn, ngành học; triển khai nền tảng cung cấp các khóa học trực tuyến dùng chung của Thành phố.

Thứ năm, thực hiện hiệu quả công tác kiểm tra, giám sát và xử lý vi phạm trong giáo dục và đào tạo

Đẩy mạnh công tác tuyên truyền và kiểm tra, giám sát trong giáo dục và đào tạo thông qua sự hợp tác của các tổ chức và cơ quan khác

nhau là một bước quan trọng bảo đảm tính hiệu quả và công bằng của hệ thống giáo dục, đào tạo. Tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra việc thực hiện chính sách, pháp luật về giáo dục và đào tạo nhằm xây dựng môi trường giáo dục lành mạnh, ngăn ngừa và xử lý nghiêm, kịp thời các hành vi sai phạm trong giáo dục và đào tạo. Bên cạnh đó, tập trung thanh tra trách nhiệm quản lý nhà nước về giáo dục và đào tạo; kết quả thực hiện nhiệm vụ đã đề ra. Kiểm tra các cơ sở giáo dục có yếu tố nước ngoài, trung tâm ngoại ngữ, tin học; hoạt động dạy thêm, học thêm; kiểm tra, đánh giá hiệu quả đầu tư, sử dụng cơ sở vật chất, trang thiết bị dạy học tại các cơ sở giáo dục □

(1) Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, t.I, NXB Chính trị quốc gia sự thật, Hà Nội, 2021, tr.136

(2), (4), (5), (6), (7) và (8) Sở Giáo dục và Đào tạo Thành phố Hồ Chí Minh, Báo cáo số 1382/BC - SGD&ĐT, *Báo cáo Kết quả thực hiện nhiệm vụ năm học 2022 - 2023, phương hướng, nhiệm vụ trọng tâm năm học 2023 - 2024*, ngày 25/8/2023

(3) Thành ủy Thành phố Hồ Chí Minh, *Văn kiện Đại hội Đảng bộ lần thứ XI*, ngày 18/10/2020, tr.176